

Helse- og omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Vår referanse

2025/1163-4

Deres referanse

25/2620-

Dato

14.10.2025

Høringssvar - forslag til endringer i psykisk helsevernloven m.m. om utveksling av opplysninger mellom helsetjenesten og politiet og PST om personer med psykiske lidelser og antatt voldsrisiko

EOS-utvalget viser til høringsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet 4. juli 2025 med forslag til endringer i psykisk helsevernloven m.m. om utveksling av opplysninger mellom helsetjenesten og politiet og PST om personer med psykiske lidelser og antatt voldsrisiko på høring.

I høringen ber departementene særlig om høringsinstansenes syn i spørsmålet om det bør innføres uavhengig forhåndskontroll for PSTs pålegg om utlevering av informasjon, se punkt 7.3.7.

I favør av forutgående domstolskontroll legger departementene vekt på at forhåndskontroll vil være en rettssikkerhetsmekanisme som bidrar til å ramme forslaget ytterligere inn. Mot forhåndskontroll legger departementene vekt på at det klare utgangspunktet er at domstolenes rolle overfor forvaltningen er å føre etterfølgende kontroll.

Departementet viser så til EOS-utvalgets kontroll som, uavhengig av om det innføres krav om forutgående domstolskontroll, vil omfatte kontroll med PST sine pålegg om utlevering av opplysninger fra helsepersonell og den videre behandlingen av opplysningene, jf. EOS-kontrollloven § 2 annet ledd, jf. §§ 5 og 6.

Lovforslagets alternativ om forhåndskontroll av domstolen omfatter også hastekompetanse fra sjef eller assisterende sjef for tjenesten med etterfølgende domstolsbehandling etter mal av politiloven § 17d, tredje ledd.

EOS-utvalgets mandat omfatter kontroll av PSTs pålegg om utlevering av opplysninger fra helsepersonell, jf. EOS-kontrollloven § 1. Videre skal utvalgets kontroll rette seg inn mot om noens rettigheter krenkes, herunder påse at det ikke nyttes mer inngripende midler enn det som er nødvendig etter forholdene, jf. § 2. Utvalget skal følge prinsippet om etterfølgende kontroll, jf. § 2, tredje ledd.

Utvalget viser til departementenes redegjørelse i punkt 7.3.7 hvor det understrekes at flere av de foreslåtte opplysningskategoriene er i kjernen av de opplysninger som er vernet av retten til privatliv.

Utvalget bemerker at våre kontrollhandlinger baseres på stikkprøver og risikovurderinger og blir derfor aldri fullstendige. Domstolenes forhåndskontroll sikrer derimot en fullstendig prøving av lovens vilkår i den enkelte sak som EOS-utvalgets etterfølgende kontroll ikke kan erstatte.

Vennlig hilsen

Grete Faremo

utvalgsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.